

Eesti Arstide Liidu üldkogu avaldus

Eesti tervishoiusüsteem püsib ja patsiendid saavad arstiabi suures osas tänu arstide, õdede ja teiste tervise- spetsialistide ülekoormusega tööle.

Arstide liidu liikmete sel aastal tehtud küsitlus näitas, et üle 71 protsendi arstidest töötavad normist suurema koormusega. Paljudel eriarstidel on igas kuus üle 200 töötunni. Rohkem kui pooled arstid ei saa seadusega nõutava pikkusega puhkeajaga ja 9 protsenti arstidest on töötanud järjest üle 36 tunni. Avalikkusele esitletud kõrgena tunduvad arstide palgad on välja teenitud tihti seaduse piire ületava ületundide hulga ning öösiti, nädalavahetustel ja pühade ajal töötamisega.

OSKA tööjõuvajaduse uuringu järgi arstide puudus järgmisel kümnel aastal süveneb. Ligi veerand arstidest on pensionieas ja töölt lahkujaid on rohkem kui ülikoolilõpetajaid.

Eesti valitsus ja Tervisekassa, mille nõukogu juhib terviseminister, aga tööjõupuudust ei näe. Tervishoiu- töötajate palgatõusuks ei ole järgmised neli aastat raha planeeritud. Tänavu kehtima hakanud pikem iganädalane puhkeae võetakse seadusemuudatusega uuesti ära.

Arstide viimase suure väljarände ajal läks Eestist ära 100–150 arsti aastas. Lahkumise peatas 2012. aasta streik ja pärast seda järjepidevalt tunnitasu ja töötin- gimusi parandanud kollektiivlepingud. Nüüd on uus lahkumislaine vägagi tõenäoline, sest noored arstid kaotavad motivatsiooni meie tervishoius töötamiseks. Lisaks välismaale pakuvad paremaid tingimusi järjest enam ka erakliinikud.

Arstid on olnud nõus ülekoormusega töötama, et patsiendid ravimata ei jääks. Tunnitasu tõus ja valvetöö suurem väärtustamine kompenseeriks seda vähemalt osaliselt. Ületunnid ei ole kohustuslikud isegi arstidele, kuigi poliitikud ja tööandjad näivad nii arvavat.

Arstide liidu üldkogu arutas ületöö vähendamist, juhtimaks tähelepanu, kui suure osa ravist saavad patsiendid arstide intensiivsema töö ja pikemate töötundide arvelt. Tegelikust olukorrast andsid ilmeka pildi töögraafikud, kus ületunnid katsid kuni poole tööajast. Ühe kliiniku näitel selgus, et kui kõik selle arstid töötaksid normkoormusega, siis jääks iga kuu viimasel nädalal operatsioonitubade ukсед suletuks ja terve nädala lõikused tegemata. See näide pole erand, vaid pigem reegel.

Üldkogul kaaluti võimalusi hakata koostama tööajagraafikuid ilma ületundideta ja puhkeaja norme järgides. Üldkogu andis volikogule ja eestseisusele volitused valmistada ette aktsioone kollektiivlepingu sõlmimise toetuseks ja kasutada neis osalevate arstide töötasu vähenemise hüvitamiseks streigifondi.

Arstikond leiab, et stabiilsust, häid tingimusi ja töörahu on vaja nii patsientidele kui ka arstidele ja tervishoiujuhtidele. Kutsume üles terviseminister Riina Sikkutit, Tervisekassat, haiglate liitu ja kiirabi liitu leidma võimalused kollektiivlepingu sõlmimiseks.

Tallinnas 29. novembril 2024

Eesti Arstide Päevad 03.–04.04.2025
TARTU ERM

Lisainfo ja registreerimine: arstideliit.ee

Järgmised Eesti Arstide Päevad toimuvad 3. ja 4. aprillil 2025. aastal Tartus Eesti Rahva Muuseumis.

Konverentsil räägime elulõpu tahteavaldusest, lapspatsiendist erakorralise meditsiini osakonnas, värsketest ravijuhenditest, üldkirurgide tööst ja paljust muust põnevast, mis meditsiinis ja Eesti tervishoius toimumas. Tähistame Eesti Arstide Seltsi Rootsisis asutamise 80. aastapäeva. Külla tuleb Draamateater etendusega „Skalpell“.

Konverentsikava valmib jaanuari lõpuks, osalejate registreerimine algab veebruaris.